

گرچه شیوه‌های مناسبی برای اجرای طرح پژوه در بعضی از دانشگاه‌های کشور مشاهده می‌شود، ولی بعضی دیگر از دانشگاه‌ها با بزرگ کردن مسأله، بیش از یکسال انرژی صرف تعیین موارد مورد ارزیابی و وزن آن‌ها نموده‌اند و کماکان به نتیجه قطعی نرسیده‌اند! در برخی دیگر از دانشگاه‌ها زمزمه‌هایی از افزودن فعالیت‌های اجرایی نظیر ترجمه کتاب، برگزاری همایش‌ها، و حتی سوابق مدیریتی به گوش می‌رسد! و اندکی دیگر نیز در پی تهیه فرم‌های ارزیابی پیچیده‌ای هستند، فرم‌هایی که بی شباهت به فرم‌های ارتقا نیست! ...

در جامعه ما، امور، در بسیاری از موارد به گونه‌ای سیستمی تشکیل و راهبری نمی‌شوند. کارها قائم به فرد و در نتیجه موقتی‌اند و با تغییر فرد همه چیز مجدداً از بنیان آغاز می‌گردد. اما امیدواریم طرح پژوه، که پیشرفتی شایان در مدیریت پژوهشی ما تلقی می‌شود، از این امر مستثنی باشد.

سردبیر

★ ★ ★

دعوت به ارسال خبر

خبرنامه انجمن ریاضی ایران از کلیه اعضای انجمن (به‌ویژه نمایندگان محترم انجمن در دانشگاه‌ها) صمیمانه دعوت می‌نماید که با ارسال اخبار (ترجیحاً الکترونیکی)، مقالات، جملات کوتاه (ترجمه یا تألیف)، گزارش همایش‌ها، نکات خواندنی، دیدگاه‌ها، آگهی‌ها و ... به نشانی انجمن ریاضی ایران (همراه با نشانی کامل و تلفن تماس) به اعتلای اطلاعات جامعه ریاضی کشور کمک نمایند.

اخبار و مقالات ارسالی پس از تصویب، همراه با نام نویسنده در خبرنامه درج خواهد شد.

هیأت تحریریه خبرنامه انجمن ریاضی ایران

طرح حمایت مالی از پژوهش‌ها: پژوهش

شیوه عادلانه تخصیص بودجه پژوهشی به پژوهشگران، یکی از دغدغه‌های محققین در هر نهاد پژوهشی است. در میان روش‌های مختلف انجام این امر، به نظر می‌رسد توزیع بودجه پژوهشی بر مبنای میزان مشارکت محققین در کل فعالیت پژوهشی مؤسسه یا دانشگاه، عادلانه‌ترین شیوه باشد. این طرح از دیرباز در بسیاری از دانشگاه‌های جهان با موفقیت اجرا شده است و دیر زمانی نیست که در ایران نیز مورد توجه واقع گردیده است.

طرح پژوه (Grant) در یک دانشگاه یا مؤسسه، اصولاً، به این صورت اجرا می‌شود که به هر عضو هیأت علمی بر مبنای کارنامه تحقیقاتی وی در یک یا دو سال اخیر امتیازی نسبت داده می‌شود. این کارنامه تحقیقاتی شامل مقالات علمی - پژوهشی، مقالات مروری، مقالات علمی - توصیفی، کتاب‌های تألیفی، طرح‌های پژوهشی خاتمه یافته و گزارش‌های فنی، (خلاصه یا متن کامل) سخنرانی در همایش‌های معتبر علمی (داخل یا خارج از کشور)، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و ... است و بر حسب وزنی که برای هر یک از این موارد در نظر گرفته می‌شود، امتیاز فرد محاسبه می‌گردد. سپس این امتیاز بر جمع کل امتیازها تقسیم می‌شود و در بودجه کل پژوهشی سازمان ضرب می‌شود تا سهم هر محقق از بودجه کل تعیین گردد. اغلب، در سال اول اجرا، به همه اعضای هیأت علمی پژوه یکسانی داده می‌شود و یا یک حداقل پژوهی برای اعضای با فعالیت کمتر (برای ایجاد حداقل فرصت) در نظر گرفته می‌شود.

نحوه هزینه نمودن نیز در چارچوب اهداف مؤسسه تعیین می‌شود و در اختیار پژوهشگر قرار می‌گیرد. وی می‌تواند بخشی از آن را جهت شرکت خود یا دانشجویانش در همایش‌ها هزینه نماید، هزینه چاپ کتاب یا مقاله‌هایش را بپردازد، کتاب و مجله بخرد، حق عضویت انجمن‌های علمی را بپردازد و یا بخشی از آن را صرف حق‌التحقیق خود و دستیاران پژوهشی‌اش نماید. طبیعتاً وی باید آن را در جهت ایجاد یک کارنامه درخشان از خود، برای ارزیابی سال بعد، هزینه نماید. بدین ترتیب دایره اداری - مالی حوزه پژوهشی از بروکراسی خود و فشار بر عضو هیأت علمی در ارائه اسناد بیهوده خواهد کاست.

این شیوه نسبت به شیوه‌های کلاسیک که در آن‌ها اعضای هیأت علمی مثلاً برای شرکت در کنفرانس‌های خارج از کشور با یکدیگر مقایسه می‌شوند (و بنابراین در اغلب موارد، محققین تازه‌کار در مقایسه با استادان پیش‌کسوت از امکانات کمتری بهره‌مند می‌شوند!) برتری دارد. طرح پژوه رقابت منفی بین اعضای هیأت علمی را از بین می‌برد زیرا در واقع هر فرد بر مبنای میزان فعالیت‌های خود از بودجه پژوهشی سهم می‌برد و پیشرفت یکی باعث عقب‌ماندگی دیگری نخواهد شد.